

Надання соціальних послуг у територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міста Києва за 2023 рік

Соціальна робота, як вид професійної діяльності, включає в себе соціальну роботу з людьми похилого віку. Оскільки наразі спостерігається зростання числа людей похилого віку в суспільстві, соціальна робота з цією категорією є необхідною для їх повноцінного функціонування та запобігання розвитку економічних, побутових, психологічних та духовних проблем. Тому необхідно, щоб соціальна робота в даному напрямі розвивалась, вдосконалювалась та набувала більших обсягів, які охоплювали б усі сфери життєдіяльності людини похилого віку, а це дало б змогу підвищити активність даної вікової групи, зменшити їхню ізоляцію від суспільства та деградацію як суспільно корисних громадян, які можуть розвиватися. Саме тому соціальна робота має бути спрямована на підтримку, супровід, захист, допомогу та піклування про людей похилого віку.

У місті функціонують міський територіальний центр та 10 районних територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – районні територіальні центри) - бюджетні установи, які здійснюють соціальне обслуговування та надання соціальних послуг громадянам, що перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги за місцем проживання або в умовах денного перебування.

Надання соціальних послуг здійснюється відповідно до Закону України «Про соціальні послуги», постанов Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417 «Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)», від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг», Державного стандарту догляду вдома, Державного стандарту соціальної послуги консультування, Державного стандарту соціальної адаптації, Державного стандарту паліативного догляду, Державного стандарту денного догляду, Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів, Державного стандарту соціальної послуги натуральної допомоги, Державного стандарту соціальної послуги фізичного супроводу осіб з інвалідністю з порушенням зору.

Міський та районні територіальні центри надають такі соціальні послуги: догляд вдома, паліативний догляд, представництво інтересів, соціальна адаптація, консультування, денний догляд, натуральна допомога, транспортні послуги, фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями та інформування, а також для дітей з інвалідністю надаються соціальна, психологічна, педагогічна, фізична реабілітації та медичний супровід.

За 2023 рік у міському та районних територіальних центрах **26 579 осіб** отримали майже **5,3 млн. заходів** різноманітних соціальних послуг.

Громадяни, які перебувають на обліку в територіальних центрах

■ відділення соціальної допомоги вдома

■ відділення паліативної допомоги вдома

■ спеціалізоване відділення соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями

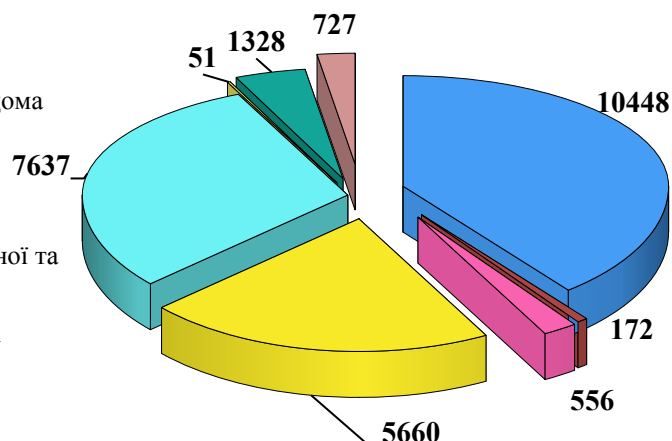
■ відділення денного перебування

■ відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги

■ відділення надання соціальних та реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю

■ відділення надання транспортних послуг

■ інші підрозділи територіальних центрів

Переважною формою обслуговування є надання соціальних послуг догляду вдома та паліативного догляду, що надаються 34 відділеннями (з них 31 відділення соціальної допомоги вдома районних територіальних центрів, 1 спеціалізоване відділення соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями міського територіального центру, 1 відділення паліативної допомоги вдома територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Печерського району міста Києва та 1 відділення паліативного догляду вдома територіального центру соціального обслуговування населення Солом'янського району міста Києва), на обліку в яких перебуває **11 176 осіб**.

Соціальна послуга догляду вдома надається спеціалізованим відділенням соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями міського та відділеннями соціальної допомоги вдома 10 районних територіальних центрів.

Соціальна послуга паліативного догляду надається відділенням паліативної допомоги вдома територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Печерського району м. Києва, відділенням паліативного догляду вдома територіального центру соціального обслуговування населення Солом'янського району міста Києва, спеціалізованим відділенням соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями міського та відділеннями соціальної допомоги вдома 7 районних територіальних центрів.

Соціальні послуги догляду вдома, паліативного догляду передбачають здійснення соціальними робітниками таких заходів: придбання і доставка продовольчих, промислових та господарських товарів, медикаментів, допомога у самообслуговуванні (обмивання, обтирання, купання, допомога в користуванні туалетом), допомога у приготуванні їжі, прибирання житла, надання допомоги в оплаті комунальних послуг, оформленні документів, супровід на прогулянку, поліклініку та різні організації тощо.

Таким чином всього соціальну послугу **догляду вдома** у міському та районних територіальних центрах отримали **10 479 осіб**, яким надано **4 026 686 заходів**. А соціальну послугу **паліативного догляду** у міському та районних територіальних центрах отримали **426 осіб**, яким надано **308 379 заходів**.

Територіальними центрами соціального обслуговування Голосіївського, Деснянського, Дніпровського, Оболонського, Подільського, Святошинського, Солом'янського та Шевченківського районів м. Києва протягом 2023 року надавалися платні соціальні послуги та послуги зі встановленням диференційованої плати. За звітний період **88 підопічним** було надано **5 829 заходів платних** соціальних послуг. Сума коштів, що надійшла від отримувачів платних послуг складає **292 261,04 грн**. Також **321 підопічному** було надано **42 179 заходів** соціальних послуг з встановленням диференційованої плати. Сума коштів, що надійшла від отримувачів соціальних послуг зі встановленням диференційованої плати складає **586 294,62 грн**.

Також **821 громадянину** надано **6 865 заходів** соціальної послуги фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями.

Соціальні послуги консультивання та соціальної адаптації надаються відділеннями денного перебування для громадян, які мають часткове порушення рухової активності, частково не здатні до самообслуговування та не мають медичних протипоказань для перебування в колективі, потребують соціально-побутової і психологічної адаптації, надання соціальних послуг з метою усунення обмежень життєдіяльності, запобігання виникненню та розвитку можливих захворювань особи, підтримки її здоров'я, соціальної незалежності, відновлення знань, вмінь та навичок з орієнтування в домашніх умовах, ведення домашнього господарства, самообслуговування, поведінки у суспільстві,

сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб осіб, організації дозвілля і відпочинку.

Соціальні послуги соціальної адаптації та консультування надаються районними територіальними центрами у 13 відділеннях денного перебування у відділення соціально-культурних послуг та у Центрі активного довголіття територіального центру Голосіївського району на обліку в яких перебуває **6 072 особи**. За звітний період **5 223 особи** отримали **187 010 заходів соціальної адаптації та 2 855 осіб – 6 785 заходів соціальної послуги консультування**.

Також на виконання наказу Міністерства соціальної політики України від 25.08.2011 № 326 «Про впровадження соціально-педагогічної послуги «**Університет третього віку**» при відділеннях денного перебування у 9 районних територіальних центрах були організовані та функціонують Університети. У Територіальному центрі соціального обслуговування Подільського району міста Києва отримувачі соціальних послуг мають можливість відвідувати гуртки.

Люди похилого віку відвідують Університет безкоштовно, навчання проводять волонтери з числа викладачів, студентів вищих навчальних закладів міста Києва, запрошені професіонали (працівники бібліотек, музеїв тощо), фахівці територіальних центрів або самі ж люди старшого віку, що мають певний досвід у викладанні.

У **2022-2023 навчальному році** на **68** факультетах та у **67** гуртках навчалася **2 373 особи**, з них **418 осіб** з інвалідністю. До навчання у **2023-2024 навчальному році** на **66** факультетах та у **56** гуртках зараховано **2 035 осіб**, з них **374 особи з інвалідністю**. Значна кількість слухачів виявили бажання навчатися на декількох факультетах, гуртках та клубах одночасно. У зв'язку з введенням в Україні воєнного стану, на виконання директивного листа Київської міської ради у приміщеннях територіальних центрів були відкриті пункти видачі гуманітарної допомоги, у зв'язку з чим проводити навчання в них не є можливим. Тому Університети третього віку територіальних центрів Печерського і Святошинського районів у 2022-2023 навчальному році не відкрилися.

На час дії воєнного стану вся система роботи Університету була вимушена адаптуватися до нових сучасних умов. Заняття проходили згідно з розкладом в приміщеннях установ, в районних бібліотеках, а за сприятливої погоди на свіжому повітрі та в режимі онлайн. Звичною формою навчання стали дистанційні групові заняття та індивідуальні консультації в форматі відео-конференцій через програми Zoom, Skype, соціальні мережі Facebook, Viber. Особливо вони корисні для тих слухачів, хто перебуває за кордоном. Це допомагає їм відчувати себе на відстані в єдиній родині Університету. У Viber групах факультетів та гуртків постійно висвітлюються новини про роботу Університету, цікава інформація з нагоди свят та пам'ятних подій, різні оголошення.

На час дії воєнного стану та у зв'язку з попередженням інфікування коронавірусною інфекцією, робота Університетів проводиться з відповідними обмеженнями. Звичною формою навчання стали дистанційні групові заняття та індивідуальні консультації в форматі відео-конференцій через програми Zoom,

Skype, соціальні мережі Facebook, Viber. Уроки проходять також у офлайн форматі індивідуально або з обмеженою кількістю відвідувачів, а за сприятливої погоди на свіжому повітрі.

Слухачі Університету регулярно отримують інформацію щодо заходів уряду та місцевої влади, пов'язаних з воєнним станом. Під час оголошення повітряної тривоги територіальні центри призупиняють свою роботу, а всі студенти, викладачі та співробітники спускаються до найближчого укриття. Після закінчення повітряної тривоги підопічні повертаються до занять.

Разом з тим деякі територіальні центри на літній період не припиняли проводити навчання в Університетах, щоб люди похилого віку у такий нелегкий для всіх час не лишалися без уваги та підтримки.

У 2023-2024 навчальному році на 73 факультетах та у 74 гуртках навчається 2 430 осіб, з них 436 особи з інвалідністю. Станом на 01.01.2024 року працівниками територіальних центрів, запрошеними професіоналами та волонтерами проведено 5 640 занять (3 082 заняття на факультетах та 2 558 – у гуртках).

Соціальна послуга денного догляду для людей похилого віку та осіб з інвалідністю з 2023 року запроваджена у відділенні денного перебування територіального центру соціального обслуговування Солом'янського району м. Києва та у відділенні фізичної реабілітації територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Шевченківського району м. Києва. Соціальна послуга денного догляду передбачає надання відвідувачам комплексу заходів, а саме спостереження за станом здоров'я, формування та підтримку навичок самообслуговування, психологічну підтримку; забезпечення харчуванням, організацію денного відпочинку, дозвілля, реабілітаційні послуги, тощо, який здійснюється протягом робочого дня і спрямований на створення умов забезпечення життєдіяльності осіб, які частково або повністю втратили здатність/не набули здатності до самообслуговування, без надання їм місця постійного проживання. У Шевченківському районі для осіб з інвалідністю та для осіб похилого віку надаються реабілітаційні послуги, а саме: кінезітерапія, магнітотерапія, пневмопресингтерапія, спелеотерапія, бальнеотерапія, які здійснюються фахівцями з фізичної реабілітації та сестрою медичною з лікувальної фізкультури. За звітний період **319 особам було надано **32 759 заходів** соціальної послуги денного догляду.**

Соціальна послуга представництва інтересів надається у всіх відділеннях соціальної допомоги вдома міського і районних територіальних центрів, у відділенні паліативної допомоги вдома територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Печерського району м. Києва, відділенні паліативного догляду вдома територіального центру соціального обслуговування населення Солом'янського району м. Києва та у чотирьох відділеннях денного перебування територіальних центрів Голосіївського, Деснянського, Подільського і Шевченківського районів м. Києва. За звітний період **6 413 громадянам** надано **124 548 заходів** соціальної послуги представництва інтересів.

Соціальна послуга натуральної допомоги надається **відділеннями організації надання адресної натуральної та грошової допомоги** міського та районних територіальних центрів, на обліку в яких перебуває **7 637 осіб**. За звітний період **21 743 отримувачам** соціальних послуг міського та районних територіальних центрів надано **371 807 заходів соціальної послуги натуральної допомоги** – забезпечення продуктовими наборами, промисловими товарами, одягом і взуттям б/в, засобами гігієни, надання послуг перукаря, ремонту одягу, прання білизни та ін.

У співпраці з благодійними організаціями та соціально відповідальним бізнесом громадяни неодноразово отримували продуктивні набори, гаряче харчування, засоби особистої гігієни миючі та дезінфікуючі засоби, вживані одяг, взуття, речі домашнього використання тощо. Допомога доставлялася працівниками міського і районних територіальних центрів за допомогою спецавтотранспорту установи за місцем проживання малорухомих та ліжково хворих отримувачів, а також видавалася у пунктах видачі за адресами територіальних центрів.

Крім цього гуманітарна допомога надавалася **8 285 малозабезпеченим** мешканцям міста, з числа людей похилого віку, осіб з інвалідністю та сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю, які не перебувають на обліку в територіальних центрах та **26 731 внутрішньо переміщеній** особі. Громадяни за потреби були забезпечені одягом та взуттям з банку одягу, постільною білизною, матрацами, термоковдрами, лампами портативними, продуктовими наборами, пасками, індивідуальними гігієнічними наборами, дитячим харчуванням та підгузками тощо.

Соціальна послуга денного догляду для дітей з інвалідністю надається у відділеннях надання соціальних та реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю у 3 районних територіальних центрів (Голосіївський, Печерський та Шевченківський райони) та у відділенні денного перебування територіального центру соціального обслуговування населення Солом'янського району м. Києва. За звітний період **82 дитини з інвалідністю** отримали **85 531 захід** соціальної послуги денного догляду. Крім цього **51 дитина з інвалідністю**, які відвідують відділення надання соціальних та реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю отримали **28 578 заходів** із соціальної, педагогічної, психологічної, фізичної реабілітації та медичного супроводу. Реабілітаційний процес здійснюють кваліфіковані спеціалісти: лікар-невролог, реабілітолог, логопед, дефектолог, психолог, медичні сестри з масажу та лікувальної фізкультури. Також у відділеннях для дітей організуються та проводяться святково-розважальні заходи: концерти, вистави та конкурси-виставки робіт.

У структурі міського територіального центру функціонує єдине в місті Києві **відділення надання транспортних послуг**, яке здійснює перевезення осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового апарату до об'єктів міської інфраструктури на спеціалізованих автомобілях, обладнаних підйомниками та пандусами. Послуги з перевезення надаються до лікувально-профілактичних, санаторно-оздоровчих, реабілітаційних та навчальних закладів, протезно-ортопедичних підприємств та майстерень на соціальні, культурно-масові та

спортивні заходи за замовленнями установ та організацій соціального захисту населення. Протягом звітнього періоду здійснено **32 563 перевезення 1 206 осіб з інвалідністю**.

Також **транспортні послуги** надаються 7 районними територіальними центрами (Голосіївський, Дарницький, Деснянський, Дніпровський, Оболонський, Солом'янський та Шевченківський райони). Зокрема здійснюються перевезення дітей з інвалідністю, осіб з інвалідністю та людей похилого віку, які перебувають на обліку у районних територіальних центрах, до медичних та реабілітаційних установ тощо. За звітній період **174 особи** отримали **3 308 послуг з перевезення**.

З ціллю охоплення більшої кількості громадян соціальними послугами, зокрема інформуванням, з березня 2023 року у міському територіальному центрі створена і функціонує **Гаряча лінія з питань надання соціальних послуг (044) 500 23 23**.

За період роботи Гарячої лінії з питань надання соціальних послуг від громадян надійшло **8 102 дзвінків**.

Основними категоріями додзвонювачів були одинокі/одинокі проживаючі літні кияни, особи з інвалідністю та внутрішньо переміщені особи. Зокрема особи зверталися з питань отримання продуктових наборів, матеріальної допомоги, засобів особистої гігієни, призначення соціального робітника, надання транспортних та інших соціальних послуг для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку тощо.

Більшості громадянам були надані роз'яснення з порушених питань, а звернення 82 осіб передані до відділень Київського міського та районних територіальних центрів соціального обслуговування для оперативного вирішення, а також операторами Гарячої лінії забезпечено контроль за їхнім виконанням. Цим громадянам, в залежності від їхніх потреб, було екстрено надано натуральну допомогу у вигляді вживаних речей, взуття, інших предметів першої потреби, надано послуги з перевезення, забезпечено засобами особистої гігієни, засобами реабілітації, надано допомогу в оформленні документів для отримання соціальних послуг у територіальному центрі та розпочато їх надання відповідно до укладеного договору.

Також до Гарячої лінії за цей час надійшло 1074 дзвінки з інших питань, які не належать до компетенції лінії, а саме: виплати внутрішньо переміщеним особам, виплата матеріальної допомоги військовослужбовцям, видача посвідчень членам сім'ї загиблого військовослужбовця, безоплатного проїзду в громадському транспорті, оздоровлення пільгових категорій, нарахування субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, виплати по народженню дитини, пільгове харчування в школі для дітей, виплати на поховання, надання соціальних послуг та матеріальної допомоги у інших містах України та ін. Громадян було переадресовано за належністю.

Також соціальна послуга інформування надається в усіх територіальних центрах, так за звітній період для **89 310 громадян** було надано **120 240 заходів** соціальної послуги інформування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» міський та 4 територіальних центра (Оболонського, Святошинського, Солом'янського, Шевченківського районів) надали соціальні послуги **екстрено (кризово) 95 особам**, які одночасно мали змогу отримати по декілька соціальних послуг зокрема, 4 особам було надано догляд вдома, 3 особам – паліативний догляд, 14 особам – натуральну допомогу, 5 особам – представництво інтересів, 4 особам - інформування та 73 особам – транспортні послуги.